

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Türkiye’de kadınların yaşam hakkına yönelik şiddet, münferit olaylarla açıklanamayacak kadar derin, sistematik ve kurumsal bir yapıya dönüşmüştür. Bu şiddet, yalnızca bireysel fail davranışlarının ürünü değil, aynı zamanda erkek egemen anlayışın toplumun tüm katmanlarına nüfuz ettiği bir cezasızlık rejiminin sonucudur. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KCDP) verilerine göre, 2025 yılının ilk altı ayında 336 kadın erkekler tarafından katledilmiş, 145 kadın ise şüpheli koşullarda yaşamını yitirmiştir. Yalnızca altı ay içinde toplam 481 kadın ölümü, kadınların kamusal ve özel alanlarda giderek artan risklerle karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktadır. Platform, katledilen kadınların çoğunun daha önce kolluk güçlerine başvurduğunu, korunma talebinde bulunduğunu veya fail tarafından tehdit edildiğini belirterek, devletin yaşam hakkını güvence altına alma yükümlülüğünü yerine getirmediğini vurgulamaktadır.

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF) raporları da benzer bir tablo ortaya koymaktadır. Kadınların en çok kendi evlerinde –yani olması gereken en güvenli mekânlarda– katledildiği, cinayetlerin büyük çoğunluğunun yakın aile üyeleri veya eşler tarafından işlendiği tespit edilmiştir. Bu veriler, erkek egemen aile ve toplumsal anlayışın kadınları sadece kamusal alanın dışında bırakmakla kalmadığını, aynı zamanda ev içi şiddeti normalleştiren ve görünmez kılan bir yapıya dönüştüğünü göstermektedir. KCDP ve TKDF’nin verileri birlikte değerlendirildiğinde, devletin koruma mekanizmalarının yetersizliği, erken uyarı ve risk analizi uygulamalarının etkisizliği, şiddetin sistematik boyutunu ortaya koymaktadır.

Kadın cinayetlerinde ateşli silah kullanımının artışı alarm vericidir. KCDP verilerine göre, kadınların yarısından fazlası ateşli silahlarla katledilmektedir; internet üzerinden kolay erişilen ruhsatsız silahlar, erkek egemen bireysel şiddet pratiğini güçlendirmekte ve ölüm riskini artırmaktadır. Bu durum, yalnızca bireysel failin sorumluluğu ile açıklanamayacak, denetim boşluklarının, silahlanma kültürünün ve erkek şiddetinin yapısal boyutunun bir sonucudur.

6284 sayılı Kanun kapsamında koruma altındayken katledilen kadın vakaları, devletin koruyucu mekanizmalarının etkin biçimde çalışmadığını ve erkek şiddeti karşısında kadınların korunmadığını göstermektedir. Elektronik kelepçe, risk sınıflandırması, acil müdahale ekipleri ve şiddet önleme izleme merkezlerinin yetersizliği, erkek şiddetinin kurumsal cezasızlıkla birleştiğinde kadınların yaşam hakkını ne denli tehdit ettiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Kolluk güçlerinin başvuruları ciddiyetle ele almaması ve vakaları “aile içi mesele” kapsamında görmesi, erkek egemen yargı anlayışı ve cezasızlık kültürü ile birleşerek kadın cinayetlerinin sistematikleşmesini sağlamaktadır.

Fail lehine uygulanan haksız tahrik ve iyi hâl indirimleri, “şüpheden sanık yararlanır” yaklaşımı ve yargının toplumsal cinsiyet temelli şiddeti göz ardı eden yorumları, kadınların yaşam hakkını korumasız bırakmakta, fail ve potansiyel failler için caydırıcılığı ortadan kaldırmaktadır. Bu uygulamalar, erkek egemen yargı pratiğinin, kadın yaşamını ikincil ve korunmasız görme anlayışının bir yansımasıdır.

Bu yapısal şiddet tablosunun güncel ve çarpıcı örneği, 22 Kasım 2025 tarihinde Ankara-Polatlı’da Hacı Bayram Veli Üniversitesi Güzellik Hizmetleri Bölümü öğrencisi Mizgin Ertekin’in devlet yurdunda şüpheli biçimde yaşamını yitirmesidir. Devletin doğrudan sorumluluğu altındaki bir yurtda genç bir kadının şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş olması, yurtlardaki güvenlik ve denetim zafiyetlerini, kamera ve kayıt sistemlerinin eksikliklerini, yurtda görevli personelin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğine dair ciddi soru işaretlerini ve şüpheli kadın ölümlerinde ortaya çıkan örtbas riskini görünür kılmıştır.

KCDP ve TKDF’nin uzun yıllardır vurguladığı üzere, şüpheli kadın ölümlerinin hızla “intihar” olarak kaydedilmesi, delillerin zamanında toplanmaması, uzman ekiplerin görevlendirilmemesi ve dosyaların kapatılmaya eğilimli olması, kadınların yaşam hakkı açısından ciddi bir kurumsal soruna işaret etmektedir. Kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümleri artık yalnızca adli bir mesele değil; toplumsal, siyasal ve kamusal bir güvenlik krizidir. Devletin yaşam hakkını koruma yükümlülüğünü yerine getirmemesi, sistematik ve derinleşen bir hak ihlaline dönüşmektedir. Bu nedenle, kadın cinayetlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması, şüpheli kadın ölümleri konusunda etkin soruşturmaların yürütülmesi ve Mizgin Ertekin’in katledilmiş olabileceğine dair kamuoyundaki ciddi iddiaların aydınlatılması amacıyla ilgili Bakanlıkların ve TBMM’nin gerekli tüm girişimlerde bulunması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılı Ocak–Ekim döneminde kadın cinayeti ve şüpheli kadın ölümü vakalarının tamamı ile ilgili açılmış dava sayısı ve bu davaların hangi aşamada olduğu nedir?
2. Söz konusu davalarda fail lehine uygulanan haksız tahrik, iyi hâl indirimleri ve “şüpheden sanık yararlanır” uygulamalarının sayısal dökümü paylaşılabilir mi?
3. Mizgin Ertekin’in şüpheli katledilmesi vakası özelinde, soruşturma sürecinde hangi adli inceleme, bilirkişi ve uzman görevlendirmeleri yapılmıştır? Dosyanın kapatılmasına veya delillerin eksik toplanmasına yol açacak herhangi bir ihmal olup olmadığını açıklayabilir misiniz?
4. Kadın cinayetlerinde ve şüpheli ölümlerde cezasızlık kültürünün etkilerini ölçmek üzere sistematik bir çalışma veya veri analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir ve fail caydırıcılığını artıracak önlemler planlanmakta mıdır?
5. Kadınların yaşam hakkını korumak için ceza uygulamalarında caydırıcılığı artıracak reform planları nelerdir? Hangi somut yasal değişiklikler gündemdedir?
6. Daha kaç kadın katledilmelidir ki adalet sisteminde kadınların yaşam hakkı etkin biçimde güvence altına alınsın?